

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง รายงานการประเมินโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนมัธยมหนองศาลา
ผู้ประเมิน นายวิวัฒน์ การการ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมหนองศาลา อำเภอแก้งคร้อ^{จังหวัดชัยภูมิ} สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
โรงเรียน มัธยมหนองศาลา ปีที่พิมพ์ 2560

รายงานการประเมินโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนมัธยมหนองศาลา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อประเมินด้านบริบท 2) เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำ 3) เพื่อประเมินกระบวนการ 4) เพื่อประเมินด้านผลผลิต 5) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ 6) เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาชุมชน (SBMLD) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็น ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 252 คน ซึ่งได้ ผู้ประเมินได้ใช้กลุ่มประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในส่วนของผู้บริหารและครู และคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ยกเว้นนักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งได้จากการเปิดตารางเปรียบเทียบของเครื่องซีและมอร์แกน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วย 1) แบบสอบถามการประเมินโครงการ แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จำนวน 64 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยหาสัมประสิทธิ์แอลfa (α -Coefficient) ตามวิธีการเท่ากับ 0.968 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ด้านการจัดการศึกษาในระบบ จำนวน 40 ข้อ ความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.379 ถึง 0.894 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยหาสัมประสิทธิ์แอลfa (α -Coefficient) ตามวิธีการ เท่ากับ 0.914 3) การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) จากการสัมภาษณ์ จำนวน 38 ข้อ ความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ด้านบริบท พบว่าโดยภาพรวมผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อจัดการฝึกอบรมตามความต้องการของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น มุ่งสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยะภาพของแต่ละคน จนสามารถนำทรัพยากร หรือวัตถุถูกใบในท้องถิ่นมาประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ ความเป็นไปได้ของวัตถุประสงค์ เพื่อจัดการเรียนการสอนที่มีหลากหลายโปรแกรมตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน มุ่งสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยะภาพของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อพัฒนาสุขนิสัยของนักเรียน ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.56) และ ความเหมาะสมขององค์ประกอบโครงการ เกี่ยวกับหลักการและเหตุผล ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ วัด อุปกรณ์มีความเพียงพอ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ กิจกรรมมุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศตามอัฉบิริยาพที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน เด็ก เยาวชน และประชาชน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.75) และ แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายและพอเพียง ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.78)

3. ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมผลการประเมิน อยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ ด้านการวางแผน ข้อ 1 มีการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำหลักสูตร และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เด็ก เยาวชน และประชาชน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ ด้านการวางแผน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 1.05) และ การประเมินผลสอดคล้องกับระยะเวลาและแผนที่วางไว้ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

4. ด้านผลผลิต พบร่วมกับภาพรวมผลการประเมิน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีผลการประเมินสูงสุด คือ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ มีการจัดอบรม/ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ และทักษะตามบทบาทหน้าที่แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.68) รองลงมา คือ ด้านการจัดการศึกษาในระบบ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.63) และ ด้านการจัดการศึกษาในระบบ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

5. ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาชุมชน (SBMLD) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โดยภาพรวมครุภูมิความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D.=0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ความพึงพอใจ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.93$, S.D.=0.26) รองลงมาคือ ความพึงพอใจของครู โรงเรียนจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.87$, S.D.=0.34) และผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน และ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดี ($\bar{X} = 4.83$, S.D.=0.39) ตามลำดับ

6. การพัฒนาแนวทาง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนมีรيمานองศาลา 4 ด้าน (ดังนี้ 1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญ ความจำเป็น บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับผู้ปกครองนักเรียน ครู นักเรียน ควรจัดเตรียมครุภูมิ (หรือเอกสารหรือ CD) เรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนา ควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนและอนุมัติแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาสามปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2) การจัดการศึกษาในระบบ ควรจัดทำรายวิชาเพิ่มเติม หรือ กิจกรรมพัฒนานักเรียน สู่ความเป็นเลิศตาม

อัจฉริยภาพที่หลักหลาຍตามความต้องการของนักเรียน ควรนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้สําระการเรียนรู้เพิ่มเติม 3) การจัดการศึกษาณอกรอบบํารุง ควรมีการสำรวจความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง มีการสรุรหานบุคคลากร วิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ตามความสนใจ และความสนใจของผู้เรียน ควรสำรวจข้อมูลบริบทชุมชน ทรัพยากรต่างๆ ที่มีในชุมชน 4) การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ควรติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต และสร้างอาชีพในท้องถิ่น ควรจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของเด็ก เยาวชน และ ประชาชนในท้องถิ่น ควรสำรวจความต้องการในการจัดการเรียนรู้ของเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง